

Sygn. akt III RC 76/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2019 r.

Sąd Rejonowy w Świnoujściu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Liliana Wojciechowska

Protokolant: Ewelina Sowińska

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2019 r. w Świnoujściu

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniej G. M. (1)

przeciwko M. M. (1)

o zmianę orzeczenia w zakresie alimentów

I. oddala powództwo

II. odstępuje od obciążania małoletniej powódki kosztami procesu.

Sygn. akt III RC 76/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 2 lipca 2019r. małoletnia G. M. (1) reprezentowana przez przedstawicielkę ustawową matkę U. M. wniosła o podwyższenie alimentów zasądzonych na jej rzecz od pozwanego M. M. (1) z kwoty po 800 zł miesięcznie do kwoty po 1000 zł miesięcznie, płatnych do dnia 10- każdego miesiąca, poczynając od dnia 1 lipca 2019r., wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat. Powódka wniosła również o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że na zaspokojenie podstawowych usprawiedliwionych potrzeb powódki niezbędna jest każdego miesiąca kwota wynosząca minimum 1500-1560 zł, a pozwany powinien być w większym stopniu niż matka obciążony obowiązkiem alimentacyjnym, bowiem spędza z córką tylko jeden weekend w miesiącu, ferie zimowe i wakacje letnie (k.3-9).

Pozwany M. M. (1) w odpowiedzi na pozew z dnia 5 listopada 2019 r. wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenia od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany wskazał, że koszty utrzymania małoletniej powódki wskazane w pozwie zostały znacznie zawyżone, a w szczególności koszty związane z edukacją, leczeniem i nie uwzględniają możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanego. Pozwany wskazał, że zamieszkuje 720 km od córki, dlatego też nie może sprawować osobistej opieki nad małoletnią G., natomiast upływ czasu od ostatniego wyroku alimentacyjnego do daty orzekania o podwyższenie alimentów sam w sobie nie może jeszcze przemawiać za zasadnością powództwa (k.26-29).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

G. M. (1) urodziła się (...) w W. i pochodzi ze związku małżeńskiego M. M. (1) i U. M.. Sąd Okręgowy w (...)wyrokiem z dnia (...) rozwiązał przez rozwód małżeństwo U. M. nazwisko rodowe K. i M. M. (1) zawarte w dniu 7 sierpnia 2010r. w K. i zarejestrowane w Urzędzie Stanu Cywilnego w K. za numerem (...) - bez orzekania o winie. W pkt II wyroku Sąd

powierzył wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnią córką stron G. M. (1) matce, a ojcu ograniczył władzę rodzicielską do współdecydowania w istotnych sprawach dziecka. W pkt III Sąd nie orzekł o kontaktach pozwanego z małoletnią córką stron. W pkt. IV kosztami utrzymania małoletniej córki stron Sąd obciążył oboje rodziców i zasądził od M. M. (1) na rzecz małoletniej G. M. alimenty w kwocie po 800 zł miesięcznie płatnych z góry do 10- ego dnia każdego miesiąca płatne do rąk U. M. z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, zaś powódkę U. M. zobowiązał do ponoszenia pozostałych kosztów utrzymania dziecka i do osobistych starań o wychowanie córki.

Dowody:

- odpis skrócony aktu urodzenia małoletniej – k.9 akt sprawy (...)

- wyrok z dnia 16.03.2016 r.– k. 20 akt sprawy (...)

W czasie ostatniego orzekania w sprawie o alimenty małoletnia **G. M. (1)** miała 4 lata i chodziła do przedszkola, które kosztowało 250 zł miesięcznie. Matka małoletniej U. M. miała 30 lat, mieszkała w mieszkaniu teściów w K., miała tam osobne mieszkanie. Pracowała jako nauczyciel z wynagrodzeniem w kwocie 1800 zł netto. Pozwany mieszkał w B. oddalonej od K. o 20 km i często utrzymywał kontakty z córką, którą odwiedzał 2 razy w tygodniu i spędzał z nią jeden weekend. Miesięczne koszty utrzymania małoletniej G. wynosiły 1000-1200 zł. Dziecko było zdrowe. Natomiast ojciec powódki M. M. (1) miał 29 lat, wykształcenie wyższe – z zawodu był grafikiem komputerowym, był zdrowy, pracował w firmie (...) i zarabiał około 3500 zł netto. Ze związku pozamałżeńskiego pozwany posiadał dziecko, które wychowywał.

Bezsporne a nadto: przesłuchanie przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki k.19 akt sprawy(...)przesłuchanie pozwanego 19 akt sprawy(...) zaświadczenie o dochodach U. M. k.16 akt sprawy (...) zaświadczenie o wynagrodzeniu pozwanego k.17 akt sprawy(...)

Obecnie małoletnia **G. M. (1)** ma 7 lat i chodzi do I klasy szkoły podstawowej. Średnie miesięczne koszty utrzymania małoletniej wynoszą około 1200 zł (1214,40 zł), na które składają się następujące wydatki: szkoła/składka klasowa 10 zł, komitet rodzicielski – 35 zł na 6 m-cy (tj. 5,80 zł – miesięcznie), ubezpieczenie – 40 zł rocznie (3,30 zł miesięcznie), obiady w szkole- 118 zł, wyżywienie 300 zł miesięcznie, środki czystości i higieny - 50 zł, odzież i obuwiu około 200 zł miesięcznie, basen – 84 zł, nauka tańca – 100 zł miesięcznie, wyjazdy na turnieje tańca towarzyskiego 200 zł na 6 m-cy (33,30 zł miesięcznie), rozrywki, urodziny koleżanek – 30 zł, półkolonie – 660 zł rocznie (55 zł miesięcznie), udział ¼ z 900 zł w kosztach utrzymania mieszkania - 225 zł (czynsz- 700 zł, prąd - 100 zł za miesiąc, telewizja i (...) - 100 zł). Małoletnia poza sezonowymi przeziębieniami nie choruje przewlekłe, nie ma specjalnej diety.

Dowody:

- przesłuchanie przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki k.58-59

- potwierdzenia przelewów– k. 98-104,108-128

- dowody wpłaty k.105-107

Matka małoletniej **U. M.** ma 32 lata, jest nauczycielem, pracuje w Szkole Podstawowej nr (...) w Ś. i osiąga wynagrodzenie w kwocie 2400 zł netto miesięcznie. Razem z partnerem oraz dwójką małoletnich dzieci mieszka w Ś.. Miesięczne koszty utrzymania mieszkania wynoszą 900 zł, na wyżywienie matka małoletniej powódki przeznaczą 500 zł, na ubrania i obuwiu -100 zł, kosmetyki i środki czystości - 70 zł, telefon – 65 zł za, co daje łącznie kwotę 960 zł miesięcznie. Matka powódki wraz z narzeczonym spłaca kredyt hipoteczny, który zaciągnął jej narzeczony przed związaniem się z nią i którego miesięczna rata wynosi 1250 zł. Narzeczony matki powódki jest fizjoterapeutą i pracuje zawodowo. U. M. oprócz powódki na utrzymaniu posiada syna z drugiego związku.

Dowody:

- przesłuchanie przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki k.58-59
- zaświadczenia o zarobkach k.96, 97

Pozwany **M. M. (1)** ma obecnie ma 32 lata, jest z zawodu grafikiem komputerowym i pracuje w firmie "E. Ż." ze średnim miesięcznym wynagrodzeniem 4.200 zł netto. Nie osiąga innych dochodów. Pozwany regularnie płaci na rzecz córki alimenty w wysokości po 800 zł miesięcznie, a nadto kupuje córce ubrania, zabawki, plecak do szkoły. Oprócz powódki pozwany posiada także na utrzymaniu 4-letniego syna G., który jest niepełnosprawny, cierpi na Zespół (...). Pozwany spotyka się z córką regularnie raz w miesiącu na weekend oraz w wakacje, ferie zimowe, majówkę, Boże Ciało oraz Święta Bożego Narodzenia i Wielkanocy naprzemiennie. Pozwany na przyjazdy z B. do córki i utrzymanie w weekend raz w miesiącu wydaje około 600 zł. Pozwany kiedy spotyka się z córką zabiera ją do kina, (...). Pozwany prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z partnerką, małoletnim synem G. i synem narzeczonej z poprzedniego związku. Miesięczne koszty utrzymania pozwanego kształtują się w następujący sposób: wyżywienie – 500 zł, ubrania i obuwie – 100 zł, kosmetyki i środki czystości 50 zł, 1/4 udziału w kosztach utrzymania mieszkania – 428,75 zł miesięcznie (czynsz najmu mieszkania – 1100 zł, woda – 150 zł, wywóz nieczystości – 65 zł, prąd - 150 zł, gaz- 150 zł, telewizja i (...) – 100 zł miesięcznie), paliwo na dojazdy do pracy – 250 zł. Zatem łączny miesięczny koszt utrzymania pozwanego wynosi 2128 zł, utrzymanie niepełnosprawnego syna, jego wyżywienie, rehabilitacja, leki, wizyty lekarskie, specjalna dieta wynosi około 3500 zł miesięcznie. Narzeczonego pobiera zasiłek na niepełnosprawne dziecko w kwocie 1250 zł miesięcznie. Partnerka pozwanego nie pracuje zawodowo, bowiem zajmuje się opieką nad wspólnym synem G. M. (2). Pozwany nie posiada żadnych oszczędności, ma zadłużenie na karcie kredytowej około 5000 zł, na utrzymanie rodziny pożyczka pieniądze od rodziny i przyjaciół.

Dowody:

- zaświadczenie o zarobkach k. 36
- przesłuchanie pozwanego k.59
- wyciągi z rachunku bankowego– k. 64-95
- informacja z Urzędu Skarbowego w O. k.20
- orzeczenia o niepełnosprawności k.37, 38
- opinia genetyczna k.39
- faktury k.40-51
- umowa najmu k.52-55

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu powództwo o podwyższenie alimentów od pozwanego na rzecz małoletniej powódki okazało się nieuzasadnione i podlegało oddaleniu.

Ustalony powyżej stan faktyczny oparty został na całokształcie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, a w szczególności na powyżej powołanych dowodach z dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy oraz w aktach sprawy o podwyższenie alimentów prowadzonej przez Sąd Okręgowy w (...)pod sygn. (...), albowiem strony nie kwestionowały zarówno autentyczności, jak i treści tychże dokumentów i jednocześnie Sąd nie powziął wątpliwości, co do wiarygodności przedmiotowych dokumentów. Ponadto podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie stanowiły zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki oraz zeznania pozwanego, które Sąd uznał za wiarygodne.

Zgodnie z art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Dla zasadności żądania podwyższenia alimentów konieczne jest wykazanie, że nastąpił istotny wzrost usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz, że zwiększyły się możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego do alimentacji, gdyż te okoliczności w myśl art. 135 k.r.o. decydują o zakresie obowiązku alimentacyjnego. Współzależność między tymi dwoma czynnikami wyraża się w tym, że usprawiedliwione potrzeby uprawnionego powinny być zaspokojone w takim zakresie, w jakim zezwalają na to możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego do alimentowania. Zakres potrzeb dziecka, które powinny być przez rodziców zaspokojone wyznacza treść art. 96 k.r.o., zgodnie z którym rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotować je należycie – odpowiednio do uzdolnień – do pracy dla dobra społeczeństwa. Dlatego też rodzice w zależności od swych możliwości są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (opieki, mieszkania, wyżywienia, odzieży, higieny osobistej, leczenia), jak i duchowych (kulturalnych), także środki wychowania (w tym kształcenia) oraz dostarczenia wypoczynku. Zawsze dziecko jednak każde musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia, stosownej do wieku i pory roku odzieży, środków ochrony zdrowia, kształcenia oraz pieczy nad jego osobą i majątkiem. Wyjście poza wymienione potrzeby zależy już tylko od osobistych cech dziecka oraz od zamożności zobowiązanego.

Według aktualnego również w obecnym stanie prawnym orzeczenia Sądu Najwyższego z 5 stycznia 1956 r. (3 CR 919/55, OSN 1957, nr III, poz. 74) małoletnie dzieci mają w zasadzie prawo do utrzymania na takim samym poziomie, na jakim żyją rodzice, wobec czego stopa życia rodziców jest jednym z podstawowych czynników decydujących o wysokości należnych tym dzieciom alimentów (zob. następnie pkt IV uchwały pełnego składu Sądu Najwyższego z 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/86, OSNCP 1988, nr 4, poz. 42). Ta zasada wynika z treści art. 87 k.r.o., z którego wynika zasada równej stopy życiowej w rodzinie, szczególnie między rodzicami i dziećmi (zob. B. Dobrzański, Kodeks rodzinny i opiekuńczy..., s. 783), oraz w art. 91 § 1 k.r.o. (zob. T. Dominczyk, Kodeks rodzinny i opiekuńczy..., art. 133, uwaga 9) i art. 96 (zob. pkt IV uchwały pełnego składu (...) z 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/86, OSNCP 1988, nr 4, poz. 42). Pozostałe kwestie odnoszące się do zakresu obowiązku alimentacyjnego rodziców względem dzieci są regulowane w art. 135. Zgodnie z poglądem Sądu Apelacyjnego w Warszawie wyrażonym w orzeczeniu z dnia 5 kwietnia 2013 r. (VI ACz 749/13, niepubl.) usprawiedliwione potrzeby małoletniego dziecka stron powinny być oceniane z uwzględnieniem standardów panujących w ich środowisku i dotychczasowej stopy życiowej rodziny.

W niniejszej sprawie ustalenia wymagało, czy od daty ostatniego orzekania w przedmiocie alimentów nastąpił wzrost usprawiedliwionych potrzeb małoletniej powódki i na ile jest on istotny. Ponadto Sąd ustalił, czy zmieniły się i jakie są obecnie możliwości majątkowe i zarobkowe pozwanego. Wysokość alimentów od pozwanego na rzecz małoletniej G. została ustalona uprzednio w wyroku rozwodowym Sądu Okręgowego w (...)w sprawie o sygn. (...) w kwocie po 800 zł miesięcznie płatnych z góry do 10- ego dnia każdego miesiąca do rąk matki małoletniej.

W ocenie Sądu chociaż od czasu ostatniego orzekania w przedmiocie alimentów minęły ponad 3 lata to nie nastąpił wzrost potrzeb małoletniej G., które obecnie tak jak poprzednio kształtują się na poziomie około 1200 zł miesięcznie. G. ma obecnie 7 lat jest uczennicą I klasy szkoły podstawowej a uprzednio chodziła do przedszkola, za które opłata wynosiła 250 zł miesięcznie. Przedstawicielka ustawowa powódki żądała podwyższenia kwoty alimentów z 800 zł do 1000 zł na rzecz małoletniej córki. W ocenie Sądu usprawiedliwione potrzeby małoletniej G. wynoszą aktualnie około 1214 zł miesięcznie. W kwocie tej mieszczą się wydatki ponoszone przez matkę na zapewnienie potrzeb mieszkaniowych 900 zł (1/4= 225 zł) wyżywienie małoletniej powódki to łącznie z obiadami, które je w szkole 418 zł miesięcznie, na odzież i obuwie około 200 zł miesięcznie, a nadto wydatki związane ze szkołą jak np. komitet rodzicielski i składka klasowa, materiały szkolne, ubezpieczenie – łącznie 19 zł, miesięcznie, środki czystości i higieny około - 50 zł, wyjścia na urodziny koleżanek - 30 zł w miesiącu. Dodatkowo G. uczęszcza na dodatkowe zajęcia taneczne i chodzi na basen (184 zł). Sąd uwzględnił również koszty wyjazdów małoletniej na turnieje taneczne oraz półkolonie. Podsumowując, wszystkie powyższe wydatki służą ogólnie pojętemu rozwojowi małoletniej powódki, a zatem są wydatkami usprawiedliwionymi w rozumieniu art. 135 § 1 k.r.o. Jednocześnie należy wskazać, iż wysokość przedmiotowych wydatków – w świetle zasad doświadczenia życiowego i zawodowego – nie jest wygórowana i odpowiada wysokości cen towarów i usług obowiązujących na lokalnym rynku. Ustalając, że nie zachodzą przesłanki

do podwyższenia alimentów Sąd uwzględnił fakt, że pozwany utrzymuje regularne kontakty z córką, ponosi koszty przyjazdów na kontakty z B. do Ś. w kwocie 600 zł miesięcznie, kupuje jej okolicznościowe prezenty, a także ubrania, zabawki, przybory szkolne, zabiera małoletnią w wakacje na wyjazdy, a w czasie kontaktów zabiera córkę do kina i Aquaparku.

Sąd wskazuje, że dochody ojca małoletniej od ostatniego orzekania w sprawie o podwyższenie alimentów wzrosły o 700 zł, gdyż poprzednio w 2016r. zarabiał 3500 zł miesięcznie, natomiast obecnie otrzymuje wynagrodzenie 4.200 zł netto, pozwany cały czas pracuje w tej samej firmie (...) w Ż.. Natomiast dochody matki powódki wzrosły od ostatniego orzekania w przedmiocie alimentów o 600 zł. Sąd ustalił, że oboje rodzice mają możliwość zaspokojenia potrzeb małoletniej córki. Sąd mając na uwadze, że pozwany obecnie znajduje się w gorszej sytuacji finansowej i życiowej niż matka małoletniej, gdyż ma na utrzymaniu niepełnosprawnego 4-letniego syna, który wymaga stałej opieki, rehabilitacji, przyjmowania leków i specjalnej diety i z tego względu nie pracuje zawodowo narzeczona pozwanego, która na co dzień zajmuje się sprawowaniem pieczy nad chorym dzieckiem. Natomiast przedstawicielka ustawowa małoletniej co prawda również posiada małoletniego syna z drugiego związku jednakże jest on zdrowy, zaś jej narzeczony, z którym prowadzi wspólne gospodarstwo domowe pracuje zawodowo. Sąd nie zaliczył do kosztów utrzymania matki powódki kosztów zapłaty zobowiązań finansowych jej narzeczonego z tytułu kredytu hipotecznego, zaciągniętego przed rozpoczęciem związku na jego majątek osobisty. Ponadto Sąd uznał, że obecnie pozwany pokrywa 2/3 kosztów utrzymania małoletniej powódki, a jej matka 1/3 bowiem na co dzień czyni ona osobiste starania o jej wychowanie.

W ocenie Sądu pozwany nie posiada możliwości zarobkowych i majątkowych aby partycypować w kosztach utrzymania córki w dochodzonej pozwem kwocie po 1000 zł miesięcznie, tj. o 200 zł wyższych niż dotychczas, nie posiada żadnych oszczędności, zaciąga pożyczki u rodziny i przyjaciół na pokrycie kosztów utrzymania rodziny, posiada zadłużenie na karcie kredytowej a ponadto nie nastąpił wzrost miesięcznych usprawiedliwionych kosztów utrzymania małoletniej powódki, które w dalszym ciągu wynoszą około 1200 zł miesięcznie. Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie nie doszło do zmiany okoliczności istotnych z punktu widzenia ustawowych przesłanek obowiązku alimentacyjnego i jego zakresu zgodnie z treścią art.138 k.r.o. bowiem nie doszło do istotnego zwiększenia się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, co skutkowałoby potrzebą skorygowania zakresu obowiązku alimentacyjnego. Natomiast sam wpływ czasu nie może być podstawą zmiany wysokości obowiązku alimentacyjnego.

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił powództwo (pkt.I wyroku).

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o art. 102 k.p.c. tj. zasadę słuszności i odstąpił od obciążania małoletniej powódki kosztami procesu (w tym obowiązku zwrotu na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego) mając na uwadze charakter sprawy - o podwyższenie alimentów oraz fakt, że małoletnia powódka nie posiada żadnego majątku i pozostaje na utrzymaniu rodziców (punkt II wyroku).